



### ความเป็นมา อัตลักษณ์ สาระคุณค่าของประเพณีแม่เจ้าพ่อทัพ

ในอดีตตำบลลำไทรเหนือ เป็นตำบลใหญ่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตร การคมนาคมทางบกใช้ถนนถนนสุขุมวิทและถนนรราง สายสมุทรปราการ-หัวลำโพง ปัจจุบันเป็นถนนวงแหวนอุตสาหกรรม หรือถนนรรางสายเก่า การคมนาคมทางน้ำใช้คลองลำโรงเป็นทางเดินที่สำคัญ เนื่องจากคลองลำโรงเชื่อมต่อระหว่างแม่น้ำบางปะกงกับแม่น้ำเจ้าพระยานานชายฝั่งทะเล ตำบลลำไทรเหนือจึงเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทั้งทางน้ำและทางบก

ในสมัยนั้น นิยมขนส่งสินค้าทางน้ำมากโดยเฉพาะสินค้าเกษตร เช่น ข้าว บรรทุกเรือเอี่ยมจันทรงยาวเต็มลำคลอง ส่วนใหญ่ล่องเรือ สู่แม่น้ำเจ้าพระยานำสินค้าไปขึ้นที่ท่าเรือคลองเตย ตำบลลำไทรเหนือจึงเป็นศูนย์กลางการเดินทางมีทั้งเรือ มอเตอร์โบ๊ต (เรือยนต์สองชั้น) เรือยนต์ทั่วไป เรือหางยาว เรือรับจ้างแล่น ไปมาจากบ่าอบางพลี ลำโรง

ย้อนรอยสู่อดีต มีตำนานเล่าต่อกันมาในเรื่องเจ้าพ่อทัพนี้ว่า เจ้าพ่อทัพได้ลื่อน้ำมา ด้วยความศักดิ์สิทธิ์แห่งองค์เจ้าพ่อทัพปรากฏศรัทธาอัญเชิญประทับ ณ ศาลเจ้าพ่อทัพปัจจุบัน ที่บริเวณริมคลองลำโรงใกล้ออกแม่น้ำเจ้าพระยาตรงข้ามวัดมawangษ์ เป็นที่เคารพศรัทธาของบรรดาผู้สัญจรทางน้ำที่ผ่านไปมาจะต้องกราบไหว้ขอพรให้เดินทางโดยสวัสดิภาพ

ปรากฏตอนหนึ่งว่าเรือข้าวลำหนึ่งแล่นผ่านศาลเจ้าพ่อทัพ คนในเรือมีอาการเมามากด้วยฤทธิ์สุราพูดจาไม่สุภาพ ไม่แสดงความเคารพ ฉับพลันเรือลำนั้นไม่สามารถแล่นไปได้ เกิดกระแสน้ำวนหมุนตัวเรือกลับ แม่นายท้ายและลูกเรือจะช่วยกันบังคับเรืออย่างไร ก็ไม่สามารถบังคับเรือได้และยังเห็นกระแสขวางคลองไม่ยอมให้เรือผ่านไป ทุก

คนต่างตกใจจึงขอขมาลาโทษเจ้าพ่อทัพบและกัมกราบไหว้ เหตุการณ์ครั้งนั้นจึงผ่านไปได้ด้วยดี จึงเป็นตำนานเล่าขานกันมา ชาวเรือผู้ที่ผ่านมาจึงต้องยกมือเคารพกราบไหว้และขอพรทุกครั้งที่ผ่านมาศาลเจ้าพ่อทัพบ

เนื่องจากศาลเจ้าพ่อทัพบในปัจจุบันตั้งอยู่ในซอยเล็กๆ คดเคี้ยวลึกประมาณ 800 เมตร ริมคลองสำโรงตรงข้ามกับวัดมหาวงษ์ สำโรง ซึ่งการเดินทางเข้าไปมาไม่สะดวก ประกอบกับการสัญจรทางน้ำไม่เป็นที่นิยมใช้เปลี่ยนเป็นการสัญจรทางบกมากขึ้น คณะกรรมการเจ้าพ่อทัพบได้มีมติให้ย้ายศาลเจ้าพ่อทัพบออกไปไว้ริมถนน ณ สถานที่ต่างๆ แต่ก็ไม่เป็นผล (ด้วยวิธีการเสี่ยงทายโยนไม้กัลป์คว่ำหงาย ถ้าท่านขอให้ออกคว่ำอัน หงายอัน แต่โยนอย่างไรก็ออกคว่ำทั้งคู่หรือหงายทั้งคู่ตลอดการเสี่ยงทาย) จนเมื่อ พ.ศ. 2548 คณะกรรมการได้หาที่ดินและได้ที่ดินบริเวณริมสายธารรางเก่า ซึ่งติดกับคลองสำโรงเหมือนเดิมและได้ทำการขอย้ายศาลเจ้าพ่ออีกแต่ท่านไม่ยอมให้ย้ายเช่นเดิม คณะกรรมการจึงได้ขอเปลี่ยนเป็นการสร้างสาขาของศาลเจ้าพ่อทัพบแทนจึงได้รับอนุญาตและได้ทำการสร้างให้ใหญ่โตพร้อมองค์เจ้าพ่อต่างๆ และท้ายที่สุดได้สร้างหลวงพ่อทวด องค์ที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสมุทรปราการอยู่ในบริเวณพื้นที่ของศาลด้วย จึงเป็นสถานที่รวมสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวสำโรงได้มาเคารพกราบไหว้กันตราบนานทุกวันนี้



ที่มา : สภาวัฒนธรรมตำบลสำโรงเหนือ อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ  
จัดเก็บข้อมูลโดยนักวิชาการวัฒนธรรมประจำอำเภอมือง  
รวบรวมข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

